

แหล่งเรียนรู้การเลี้ยงโค
เต้าเรือนเรนซ์

ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

จัดทำโดยองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

เทคโนโลยี
ชาวบ้าน

ตำราไทย เจ้าใจโตมาก

ผู้เขียน

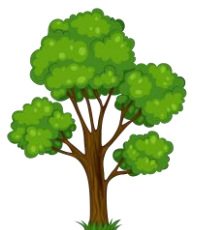
สุรเดช สดคมขำ

เผยแพร่

วันพุธที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ.2560

จากสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ผู้ที่ประกอบอาชีพประจำอาจมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย จึงทำให้จำเป็นต้องมองหาอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น หรือเรียกง่ายๆ ว่า สามารถมีเก็บเพิ่มพูนส่งต่ออย่างลูกหลานต่อไป จึงสามารถเห็นได้จากหลายๆบุคคล ที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกงานประจำมาประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ที่เรียกว่าทำแล้วมีความสุขนอกจากงานประจำ

ด.ต. เกียรติศักดิ์ เดชปอง อยู่บ้านเลขที่ 9/1 หมู่ที่ 6 ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นอีกหนึ่งบุคคลที่ใช้เวลาว่างช่วงเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ มาดูแลฟาร์มเลี้ยงโคอเมริกันบราห์มันที่เขารัก เรียกง่ายๆ ว่า เป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับเขาได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญเขาบอกว่ามีความสุขที่ได้ทำในสิ่งที่รักเช่นกัน

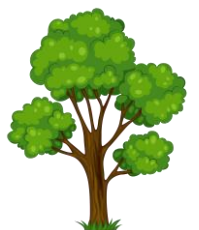

(ขวา) ด.ต. เกียรติศักดิ์ เดชปอง และพี่ชาย

อาชีพประจำรับราชการ เลี้ยงโคเป็นอาชีพเสริม

ด.ต. เกียรติศักดิ์ ชายผู้มากด้วยอัธยาศัย ยิ้มเก่ง เล่าให้ฟังว่า รับราชการเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรประจำสถานีตำรวจบางเขน ที่กรุงเทพมหานคร เมื่อรับราชการมาได้สักระยะหนึ่งจึงเกิดความคิดที่อยากจะมีรายได้ที่มากขึ้น จึงได้เกิดแนวความคิดที่จะประกอบอาชีพเสริมที่สามารถทำควบคู่ไปกับงานประจำได้ โดยมาเริ่มสำรวจที่ดินของเขาก่อนว่าสามารถจะทำอะไรได้บ้างในขณะนั้น

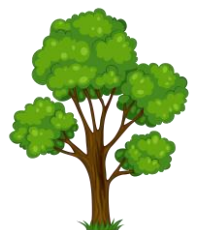
"พอเราคิดที่อยากจะมีอาชีพเสริม เราก็ต้องมองว่า เราจะทำอะไรดี นอดีว่าที่บ้านมีที่ดินว่างอยู่ประมาณ 20 ไร่ ช่วงนั้น คิดหลายอย่างมากกว่าจะทำอะไรดี ที่สามารถทำให้เรามีรายได้ที่เพิ่มขึ้นมา ในที่ดินเราเอง เพราะคิดว่าถ้าปลูกพืชผักก็ไม่ได้ เพราะน้ำสามารถท่วมได้ในช่วงที่ฝนตกหนักๆ ก็เลยคิดว่าเรื่องเลี้ยงสัตว์น่าจะดีกว่าปลูกพืชไหม เพราะพืชผักราคาขายไม่สามารถกำหนดอะไรได้ จึงตัดสินใจทำปศุสัตว์เลี้ยงโค" ด.ต. เกียรติศักดิ์ เล่าถึงที่มา

โคที่เลี้ยง ด.ต. เกียรติศักดิ์ เลี้ยงโคพันธุ์อเมริกันบราห์มัน เพราะในย่านนี้ยังเลี้ยงสายพันธุ์นี้ไม่มากนัก และที่สำคัญมองว่าจะเลี้ยงแบบสายพันธุ์อเมริกันบราห์มันที่มีเลือดแท้ 100 เปอร์เซ็นต์ น่าจะมีหลักการตลาดที่ดีและสามารถสร้างเป็นแบรนด์ของฟาร์มได้ โดยมีการรับรองจากสมาคมที่มีอยู่ภายในประเทศ

ซึ่งลักษณะของโคอเมริกันบราห์มันแดงมีจุดเด่นคือ มีโครงสร้างใหญ่ ทรงสวย กระดูกใหญ่ หลังมีลักษณะที่ตรง ขาใหญ่สมส่วน โดยลักษณะของหน้าและหัวมีลักษณะที่สวยงาม จึงทำให้เขาชอบและสนใจที่จะเลี้ยงอย่างจริงจัง

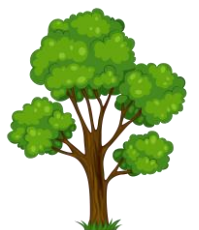
เลี้ยงแบบให้อยู่ที่โปรง พร้อมทั้งพื้นที่เดินเล่น

พื้นที่ที่มีอยู่ 20 ไร่ จ.ต. เกียรติศักดิ์ บอกว่า จะแบ่งเป็นพื้นที่โรงเรือน 5 ไร่ และที่เหลืออีก 15 ไร่ ใช้สำหรับปลูกหญ้าให้โคกิน พร้อมทั้งเป็นพื้นที่เดินเล่น โดยในช่วงแรกที่เลี้ยงจะหาซื้อโคที่มีลักษณะโครงสร้างดีมาเลี้ยงภายในฟาร์ม เลือกเป็นโคเพศเมียที่หย่านมอายุประมาณ 8-10 เดือน มาเลี้ยงดูภายในฟาร์มให้มีความแข็งแรง เมื่อเข้าสู่อายุประมาณ 18 เดือน หรือเกือบ 2 ปี โคก็จะเจริญพันธุ์พร้อมที่จะผสมพันธุ์ได้ โดยใช้วิธีการผสมเทียม

"พอเราเห็นว่าโคเราพร้อมที่จะผสมพันธุ์ได้ ก็จะนำน้ำเชื้อที่สั่งมาจากต่างประเทศ มาผสมเทียม โดยน้ำเชื้อจะสั่งซื้อมาจากอเมริกา เราก็จะเป็นคนเลือกเองว่าต้องการให้แม่พันธุ์ตัวนี้ ผสมกับพ่อพันธุ์แบบไหน เราก็เลือกได้เลย ราคาของน้ำเชื้อก็จะแตกต่างกันไป ซึ่งที่ฟาร์มจะไม่เน้นใช้พ่อพันธุ์ผสมธรรมชาติ เราจะมีสัตวแพทย์ประจำมาทำการผสมเทียมให้ เสร็จแล้วก็รอโคตั้งท้อง" จ.ต. เกียรติศักดิ์ บอกถึงการผสมพันธุ์

พื้นที่ภายในคอก

เมื่อโคแม่พันธุ์ผสมเทียมสำเร็จแล้ว ค.ศ. เกียรติศักดิ์ บอกว่า รอคอยตั้งท้องอีก 9 เดือน จากนั้นเมื่อลูกโคคลอดออกมา ก็ทำการเลี้ยงดูให้เจริญเติบโต โดยในช่วงแรก จะให้ลูกโคกินนมแม่โค พร้อมทั้งให้อาหารสำหรับลูกโคเล็ก เลี้ยงไปจนลูกโคได้อายุ 6 เดือน แล้วจึงเปิดจอกให้กับลูกโคที่สนใจได้มาเลือกซื้อไปเลี้ยงต่อ

"แม่โคที่เราเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์ก็มีอยู่ประมาณ 50 ตัว ที่ฟาร์มก็จะวางแผนให้แม่พันธุ์ออกลูกได้ปีละ 1 ตัว เท่ากับว่าเมื่อออกลูกแล้ว อีก 3 เดือน ที่เหลือเราก็เตรียมผสมพันธุ์ต่อได้เลย หากเกินได้ แต่อย่างน้อยต้องให้ได้ลูกอย่างน้อยปีละ 1 ตัว เราจะเลี้ยงแบบว่ารอให้ 1-2 ปี แล้วมาผสมพันธุ์แบบนั้นซ้ำไป เราต้องตั้งเกณฑ์เอาไว้เลย แบบนี้การเลี้ยงก็จะประสบผลสำเร็จ" ค.ศ. เกียรติศักดิ์ บอก

ซึ่งอาหารที่ใช้เลี้ยงโคจะมีทั้งอาหารหยาบและอาหารข้นสลับกันไป โดยอาหารหยาบจะเป็นหญ้าที่ปลูกเองบริเวณฟาร์มสลับกับฟางโดยจะให้กินตลอดทั้งวัน ส่วนอาหารข้นให้กินวันละ 2-3 กิโลกรัม ต่อตัว เป็นอาหารที่มีโปรตีน 16 เปอร์เซ็นต์

ทุ่งหญ้าที่ปลูกไว้

หญ้าและฟางให้กินตลอดทั้งวัน

เรื่องการดูแลรักษาป้องกันโรคจะจัดแผนการทำวัคซีนปีละ 2 ครั้ง โดยใช้วัคซีนจากกรมปศุสัตว์ ซึ่งการเลี้ยงโคให้ปราศจากโรค จ.ต. เกียรติศักดิ์ บอกว่าการเลี้ยงโคถ้าอากาศดี สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีโรคอื่นๆ ที่จะเข้ามาแทรกซ้อนจะไม่ค่อยปรากฏให้เห็น

ลูกโคที่มีลูกค้ำจองไว้

"การเลี้ยงโคอย่างน้อย ควรมีพื้นที่ให้ได้เดินบ้าง สัตว์จะได้ไม่เครียด อาจจะปล่อยสลับกันเดิน ซึ่งคอกที่ขังให้อยู่ก็ควรอยู่โล่งสบาย เราต้องจัดการเรื่องนี้ให้ดีเท่านี้โคก็จะเจริญเติบโตได้ดี และที่สำคัญควรพัฒนาให้มีโครงสร้างที่ใหญ่ จะสังเกตเห็นว่า ถ้าเลี้ยงแบบธรรมชาติโคในบ้านเราจะมีขนาดที่เล็กวงรีอวบ ๆ ดังนั้น การพัฒนาอยู่ตลอด เลือกลายพันธุ์ที่ดีๆ มาผสมพันธุ์ ก็จะทำให้ทรงโคสวย ได้กล้ามเนื้อขาใหญ่ เวลาที่ขายก็จะได้ราคา ซึ่งส่วนใหญ่ที่เราผลิตลูกออกมา ก็จะเน้นเพื่อไปสร้างเป็นพ่อแม่พันธุ์ ส่วนบางตัวที่ไม่สวยก็สามารถนำไปขายเป็นโคขุนได้" ด.ต. เกียรติศักดิ์ บอก

ลูกค้าส่วนใหญ่ ซื้อไปเป็นพ่อแม่พันธุ์

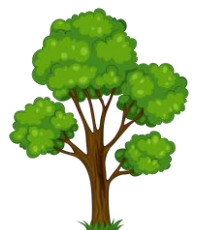
ในเรื่องของการทำการตลาดนั้น ด.ต. เกียรติศักดิ์ บอกว่า จะเน้นขายลูกพันธุ์ที่ผลิตออกมาให้กับลูกค้านำไปคูลูกผสมหรือซื้อเพศเมียไปเพื่อเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์ ซึ่งปัจจุบันโคที่เลี้ยงภายในฟาร์มทั้งหมด ลูกค้าจะจองตั้งแต่ลูกโคยังไม่หย่านม ซึ่งเป็นผลมาจากเมื่อทำการค้าเริ่มแรกจะใส่ใจในเรื่องการดูแลลูกค้าเป็นอย่างมาก

“เหตุที่ฟาร์มเราติดตลาด ลูกค้าของตั้งแต่โคตัวเล็กๆ เป็นเพราะว่าเราติดตามลูกค้า โดยโคที่เราขายไปแต่ละชุด เราก็จะแนะนำการเลี้ยงให้กับลูกค้า ว่าต้องเลี้ยงยังไง แบบไหนที่จะประสบผลสำเร็จ เราคอยหมั่นสอบถาม ซึ่งการเลี้ยงโคก็ไม่ยาก ฟาร์มเราเองก็ทดลองเลี้ยงมาจนประสบผลสำเร็จ ก็จะนำความสำเร็จของเราบอกให้กับลูกค้าไป ง่ายๆ ว่า ต้องศึกษานิสัยเป็นสำคัญ” จ.ต. เกียรติศักดิ์ บอกถึงความจริงใจที่มีต่อลูกค้า

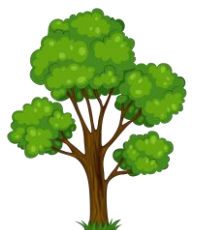
ซึ่งการขายโคในฟาร์มแห่งนี้มีราคาที่แตกต่างกันไป ถ้าเป็นอเมริกันบราห์มันสีแดงเพศเมียที่หย่านมแล้ว อายุประมาณ 6 เดือน ราคาขายอยู่ที่ตัวละ 150,000-250,000 บาท ส่วนโคอเมริกันบราห์มันเทาหรือขาวอยู่ที่ตัวละ 75,000-150,000 บาท และโคที่มีอายุขึ้นก็จะมามีราคาที่สูงขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งการขายก็จะเน้นขายผ่านตามโซเชียลมีเดีย โดยลูกค้าสนใจก็จะมานัดวันดูตัวโคพร้อมทั้งนำรถมาขนโคถึงที่ฟาร์มกันเลยทีเดียว

"เมืองไทยจะมีการจัดงานประกวดค่อนข้างมาก เราก็จะเอาโคเราไปออกงาน ก็จะทำให้ฟาร์มเราเป็นที่รู้จักของคนที่สนใจมากขึ้น และอีกส่วนเราก็มีเพจทางเฟซบุ๊กของเราเอง เราก็ลงรูปโคที่เราพร้อมจะขาย คนที่สนใจก็จะเข้ามาดูและจองกัน จึงนับว่าฟาร์มเราเป็นที่ไว้วางใจของลูกค้า ซึ่งตอนนี้ผมบอกเลยว่าผมชอบการเลี้ยงโคมาก เราได้เจอเกษตรกรรายอื่น เขามีความสุขเราก็มีความสุขไปด้วย" จ.ต. เกียรติศักดิ์ บอกถึงหลักการทำตลาด

สำหรับผู้ที่สนใจอยากจะทำเลี้ยงโคเป็นอาชีพ จ.ต. เกียรติศักดิ์ แนะนำว่า สิ่งแรกที่ต้องทำคือ ศึกษาอุปนิสัยของโคให้ถ่องแท้ก่อนที่จะเลี้ยง ซึ่งโคอเมริกันบราห์มันไม่ใช่โคที่เลี้ยงยาก แต่ควรที่จะเรียนรู้ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ว่าโคชนิดนี้มีวิถีชีวิตแบบไหน เวลาที่ตั้งท้องต้องดูแลอย่างไร เมื่อลูกออกมาแล้วต้องดูแลแบบไหนเท่านี้ก็สามารถประสบผลสำเร็จได้แน่นอน ส่วนเรื่องของตลาด ยิ่งไงก็มีทางไปแน่นอน แต่สิ่งที่ต้องมีก่อนคือความรู้กับสิ่งที่ลงมือทำ

ติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ จ.ต. เกียรติศักดิ์ เดชป้อม
หมายเลขโทรศัพท์ (089) 204-6228

แหล่งเรียนรู้การเลี้ยงโค

เต่าเรือนเรนซ์

ต.วังน้ำเขียว อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

จัดทำโดยองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว

อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

